

Overordnet situasjonsbilde

- Troms er preget av lite alvorlig og allmenfarlig kriminalitet.
- Kriminelle nettverk og utviklingen innen ungdomskriminalitet trekkes frem i årets trusselvurdering.
- Den sikkerhetspolitiske situasjonen og sammensatte trusler krever årvåkenhet.

Kriminelle nettverk og ungdomskriminalitet

Kriminelle nettverk

Kriminelle nettverk er et samlebegrep for miljøer, gjenger, grupperinger, eller sett av individer som er knyttet sammen gjennom kriminalitet. Begrepet dekker alt fra organiserte kriminelle grupper til kriminelle ungdomsgrupperinger.

I Troms er det flere kriminelle nettverk som er aktive innen forskjellige kriminalitetstyper. Den mest fremtredende kriminalitetstypen blant kriminelle nettverk er innførsel og salg av narkotika, og kriminaliteten er motivert av profitt.

Penger fra narkotikakriminalitet føres ut av landet enten digitalt eller fysisk. Det mistenkes også hvitvasking gjennom kjøp av verdigjenstander som biler, klokker og gavekort.

Svenske kriminelle nettverk har operert i Tromsø og har forbindelser til flere kjente kriminelle aktører i Troms. De svenske kriminelle aktørene dette gjelder er i Sverige knyttet til grov vold og drap, og er kjent for innførsel og salg av narkotika.

Det er også kjent at kriminelle nettverk utnytter sårbare grupper som **barn og unge** til omsetning av narkotika. De kriminelle bruker vold og trusler aktivt i sin virksomhet.

Ungdomskriminalitet

Det er en økning i trusler, vold, knivbruk og ran blant barn og ungdom i Troms. Kriminaliteten har blitt grovere og gjerningspersonene har blitt yngre.

I Troms er utfordringen størst i Tromsø og Harstad, men det har vært enkelte tilfeller andre steder i distriktet. Kriminalitetsutøverne er i hovedsak gutter, og mange av de er gjengangere. Hos flere av barna som begår den alvorligste kriminaliteten foreligger det flere sårbarhetsfaktorer (som bl.a. psykiske vansker, rusproblematikk, omsorgssvikt og vanskelige oppvekstvilkår).

Trusler, vold, knivbruk og ran rettes i hovedsak mot jevnaldrende eller yngre personer, men også voksenpersoner rundt denne gruppen er utsatt. Dette medfører utrygghet og frykt i både ungdomsmiljø, på skoler og blant foreldre. Det er flere unge som melder at de har begynt å bære kniv i selvforsvar som en konsekvens av dette.

I Troms er det eksempler på barn og unge som har blitt, eller forsøkt, rekruttert til **kriminelle nettverk**. Det er en bekymring for at flere unge som begår kriminalitet vil rekrutteres til kriminelle nettverk. Det er også en bekymring for at noen av de kriminelle gjengangerne kan utvikle seg til å bli nye kriminelle nettverk på sikt.

Sammensatte trusler

De siste årene har den globale sikkerhetspolitiske situasjonen tilspisset seg og dette påvirker trusselbildet nasjonalt og i distriktet. Beliggenheten til Troms i **nordområdene** er av strategisk betydning og har en rekke trusselutsatte verdier innenfor forskning, forsvaret og kommunal beredskap.

Det vurderes som sannsynlig at sikkerhetstruende hendelser i distriktet fremover blir mer fordekte, diffuse og sammensatte. Dette kan også innebære bruk av andre til å utføre oppdrag (proxy), det kan være for eksempel turister, selskaper eller kriminelle nettverk.

Hendelser kan forekomme hos leverandører lengre ut i verdikjeden til kritisk infrastruktur og kritiske samfunnsfunksjoner.

Hva er en åpen trusselvurdering?

Dette er en åpen og ugradert trusselvurdering av kriminalitetsbildet i Troms politidistrikt for 2025. Oversikten viser det Troms politidistrikt mener er noen av de viktigste truslene i året som kommer.

Enkelte trusler løftes frem fordi det er registrert en økning i omfang det siste året, mens andre fremheves fordi de vurderes å ha særlig alvorlige konsekvenser for enten enkeltindivid eller samfunnet som helhet.

Formålet med den åpne versjonen er å dele viktig informasjon til andre samfunnsaktører, for å skape en felles situasjonsforståelse, og i større grad bli i stand til å samarbeide for å skape et **tryggere Troms**.

Liv, helse og personlig integritet

Grov vold og psykisk syke personer som utgjør en voldsrisiko

Vold utøvd av personer med alvorlige psykiske lidelser utgjør en av de alvorligste truslene mot liv og helse ved enkeltstående hendelser i Troms.

I Troms er det **personer** som har stort voldspotensiale og utgjør en alvorlig trussel for seg selv, nære relasjoner og tredjeperson.

Sammen med andre risikofaktorer, som livskriser eller skadelig rusbruk, kan alvorlige psykiske lidelser forsterke voldsrisikoen.

Vold i nære relasjoner skjer i alle samfunnslag, men ofte er omstendighetene preget av rusmisbruk, psykiske lidelser eller økonomiske vanskeligheter.

Høyt press på **helsevesenet** fører til at personer med alvorlige lidelser potensielt står uten behandling over tid, noe som kan forhøye voldsrisikoen.

Overgrep mot barn

Fysiske overgrep knyttes oftest til ofrene sine nærområder og i de områdene de frekventerer i på fritiden. Noen overgrep foregår i eget hjem eller hos annen familie.

Gjerningspersoner i nevnte kriminalitetstype er fortsatt primært gutter og menn i aldersgruppen 13 til 60 år. De består stort sett av enkeltpersoner som er registrert med få forhold, men som i noen tilfeller har utsatt ofrene for overgrep over tid. I slike tilfeller er det gjerne en **familierelasjon** mellom dem.

Digitale overgrep mot barn vurderes å være en særlig alvorlig trussel på bakgrunn av sitt omfang. Det er sannsynlig at det vil være en fortsatt økning av denne kriminalitetstypen fremover.

Digitale overgrep foregår ofte på tvers av distriktene og landegrensene. Bruk av internett knyttet til sosiale medier, herunder Snapchat, Facebook, Instagram ol. er hyppig brukt for både overgrep og spredning av overgrepsmateriale. Bruk av **mobiltelefon og tilgang til internett** vurderes å ville være en driver for denne type kriminalitet fremover.

Viljen til å utnytte barns sårbarheter fremstår som stor, og en ser også bruk av trusler og/eller manipulasjon.

Arbeidsliv, økonomi og miljø

Bedrageri

Bedragerier mot privatpersoner fortsetter å øke. Bedragerier over internett er fortsatt svært utbredt i Troms og har fortsatt å øke. Trusselen kan ramme mange og gi alvorlige konsekvenser for enkeltinnbyggers privatøkonomi.

Den mest fremtredende metoden vil være **spoofing**, hvor svindler utgir seg for å være en myndighetsperson, for eksempel over telefon, og slik tilegner seg personlige opplysninger og bankID.

I følge Økokrim kan flere av de store bedragerisakene i landet knyttes til organiserte kriminelle nettverk som også knyttes til annen alvorlig kriminalitet.

Dataangrep

Det er få dataangrep i distriktet som anmeldes til politiet og informasjonen fra innrapporterte hendelser i distriktet er ofte manglende. Aktørene befinner seg ofte utenlands, har høy kompetanse og er flinke til å skjule sine spor. Teknologisk utvikling innen **kunstig intelligens** og andre virkemidler kan øke handlingsrom og kapabiliteten til aktører.

Det er sannsynlig at norske bedrifter og offentlige virksomheter i Troms vil utsettes for flere dataangrep i tråd med den overordnede sikkerhetspolitiske situasjonen.

Fiskeri- og arbeidslivskriminalitet

Bransjene som peker seg ut og hvor det rapporteres om mest arbeidslivskriminalitet, er fiskerinæringen og bygg og anlegg.

Fiskerikriminalitet er forbundet med høy vinning. Det knyttes bekymring til omfanget av fiskerikriminalitet i Troms.

De kriminelle aktørene er **både norske og utenlandske**, og informasjon knytter seg hovedsakelig til under- og feilrapportering av fisk, skatte- og avgiftsunndragelse og utnyttning av utenlandsk arbeidskraft.

Kontakt oss/tips oss

Troms politidistrikt har egne politikontakter i hver **kommune** som kan kontaktes om de ulike truslene.

Du kan tipse oss om observasjoner og mistanke om kriminelle handlinger på 02800 eller på [politiet.no](https://www.politiet.no)